

Роз'яснення щодо листа Держфінпослуг від 30 квітня 2007 року

12 травня 2007 року РА «Експерт-Рейтинг» офіційно звернулось до Держфінпослуг із проханням надати роз'яснення щодо процедури застосування статті 31 ЗУ «Про страхування».

Нагадаємо, що стаття 31 ЗУ «Про страхування» містить наступну вимогу: *«Кредитний рейтинг банківської установи, в якій розміщені кошти страхових резервів, повинен відповідати інвестиційному рівню за національною шкалою, визначеною законодавством України. Кредитний рейтинг цінних паперів, емітованих в Україні, в які розміщені кошти страхових резервів, повинен відповідати інвестиційному рівню за національною шкалою, визначеною законодавством України».*

РА «Експерт-Рейтинг» звернулося за роз'ясненнями до Держфінпослуг із приводу застосування норм статті 31, що встановлюють вимоги до рейтингу банків, в яких розміщені страхові резерви. Запит стосувався безпосередньо процедури визначення рейтингових агентств, які на думку регулятора (Держфінпослуг проводить моніторинг виконання статті 31 ЗУ «Про страхування») мають право присвоювати банкам рейтингові оцінки за національною шкалою і які будуть враховані Держфінпослуг при визначенні рейтингової структури депозитних портфельів страховиків.

Держфінпослуг посилається виключно на статтю 4-1 ЗУ «Про державне регулювання ринку цінних паперів», яка вказує: *«Рейтингові оцінки, отримання яких відповідно до закону є обов'язковим, мають право визначати виключно уповноважені рейтингові агентства та/або міжнародні рейтингові агентства (разом — Рейтингові агентства)...».* Разом із тим у тому ж самому законі наведені випадки обов'язкового рейтингування: *«Випадки обов'язкового визначення рейтингової оцінки емітентів та цінних паперів визначаються законом».*

Визначення рейтингової оцінки потребують такі емітенти:

- 1) підприємства, у статутних фондах яких є державна частка;
- 2) підприємства, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави;
- 3) підприємства, які займають монополіне (домінуюче) становище.

Обов'язковість визначення рейтингової оцінки не залежить від форми власності, підпорядкування чи інших ознак емітента.

Визначення рейтингової оцінки, якщо інше не встановлено законом, потребують усі види емісійних цінних паперів, які не розподіляються між засновниками або серед задалегідь визначеного кола осіб і можуть розповсюджуватися шляхом підписки, купуватися та продаватися на біржі або іншому організованому ринку, крім:

- 1) державних цінних паперів;
- 2) акцій;
- 3) цінних паперів недиверсифікованих інститутів спільного інвестування;
- 4) цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою.

Обов'язковість визначення рейтингової оцінки цінних паперів не залежить від емітента, способу їхньої емісії, порядку розміщення чи інших ознак».

Перелік випадків обов'язкового рейтингування не містить і не може містити вимог, щодо рейтингування банків, якщо вони не мають державну частку у статутному фонді, не входять до переліку стратегічно важливих підприємств або не займають монополіне становище на ринку. Отримання банком рейтингу для виконання норми статті 31 ЗУ «Про страхування» не відноситься до обов'язкового рейтингування, банк самостійно приймає рішення про отримання рейтингової оцінки. Стаття 31 ЗУ «Про страхування» лише стимулює банк, а не зобов'язує його отримувати рейтинг. Отже Держфінпослуг має враховувати при моніторингу виконання статті 31 ЗУ «Про страхування» рейтинги, що присвоєні рейтинговими агентствами, які не мають статус уповноваженого.

Враховуючи вищевикладене, РА «Експерт-Рейтинг» не вважає за доцільне звертатись за додатковими роз'ясненнями до ДКЦПФР щодо виконання банками умов статті 31 ЗУ «Про страхування», оскільки стаття 4-1 ЗУ «Про державне регулювання ринку цінних паперів» чітко дає перелік випадків обов'язкового рейтингування, які потребують рейтингових оцінок так званих уповноважених рейтингових агентств.

РА «Експерт-Рейтинг» має власну методіку присвоєння кредитних рейтингів банкам за національною шкалою, забезпечує публікацію рейтингових звітів клієнтів на власному Web-сайті та забезпечує розповсюдження інформації про присвоєний банку рейтинг у ЗМІ, що є інформаційними партнерами РА «Експерт-Рейтинг».

З повагою та надією на подальшу співпрацю,
Володимир Духненко,
Директор ТОВ «Рейтингове агентство «Експерт-Рейтинг»